

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียน
ในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ขอบเขตของการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. สรุปผล
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาค้นคว้าความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีสถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์
การทำวิจัยในชั้นเรียนที่ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู
โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

ครุกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ที่มีสถานภาพ ขนาด และประสบการณ์ต่างกัน มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จำกัดขอบเขตในวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 254 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 20 คน และครูจำนวน 234 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม คือ ครูในโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 165 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารจำนวน 20 คน และครูจำนวน 145 คน ที่กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เกรจซี และมอร์แกนทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์การวิจัยในชั้นเรียน คือ ครูผู้รับผิดชอบการพัฒนาการวิจัยในโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 20 คน ที่เลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชนิด คือ

3.1 แบบสอบถามความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครูโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ จำนวน 3 ข้อ คือ สถานภาพ ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การทำวิจัย ตอนที่ 2 ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต

3.2 แบบบันทึกการสัมมนาการวิจัยในชั้นเรียน ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมมนาการวิจัย โดยใช้สถานที่หอประชุมโรงเรียนบ้านเขวไร่(ครุณวิทยา) เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2550 ครูที่เข้าสัมมนา คือ ผู้รับผิดชอบการพัฒนาการวิจัยในโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 20 คน เพื่อเสนอแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 ในประเด็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสมรรถภาพในการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน และด้านแหล่งความรู้สำหรับศึกษาค้นคว้า

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

4.1.1 สถานภาพของครู ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหาร
- 2) ครูผู้สอน

4.1.2 ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

4.1.3 ประสบการณ์ในการทำวิจัย ประกอบด้วย

- 1) เคยทำวิจัย
- 2) ไม่เคยทำวิจัย

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัย

ในชั้นเรียนของครูใน 5 ด้าน คือ ด้านสมรรถภาพในการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน และด้านแหล่งความรู้สำหรับการค้นคว้า

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้

1.1 การเก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถาม

1.1.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1.2 นำหนังสือเพื่อขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ถึงผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ทั้ง 20 โรงเรียน

1.1.3 นำหนังสือขอความร่วมมือ และนำแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร และครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 165 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนัดหมายขอรับคืนหลังแจกแบบสอบถามระหว่างวันที่ 8-19 มกราคม พ.ศ. 2550

1.1.4 เมื่อครบกำหนดนัดหมาย ผู้วิจัยไปเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ ถ้าได้แบบสอบถามตอบคืนไม่ครบทุกฉบับ ผู้วิจัยจะขอให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามฉบับใหม่ตามเลขรหัสแบบสอบถามที่หายไป พร้อมทั้งนัดหมายขอรับคืนในสัปดาห์ถัดไป

1.2 การเก็บรวบรวมจากการสัมมนาการวิจัย

1.2.1 ผู้วิจัยขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ถึงผู้บริหารในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการกลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 เมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2550 เพื่อขอความร่วมมือส่งครูผู้รับผิดชอบการพัฒนางานวิจัยในโรงเรียนเข้าร่วมสัมมนา จำนวน 20 คน

1.2.2 ดำเนินการสัมมนาการวิจัยในชั้นเรียนที่โรงเรียนบ้านเขวไร่ (ครุณวิทยา) เพื่อร่วมกันพิจารณาปัญหา แนวทางแก้ไข เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ ในวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2550

1.2.3 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบบันทึกทำการ ไปสังเคราะห์ต่อไป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ดำเนินการดังนี้

2.1.1 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.1.2 นำข้อมูลที่ตรวจสอบให้คะแนนแล้ว วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยรวม และรายด้าน

2.1.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ที่มีสถานภาพ ประสบการณ์การทำวิจัย และขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกัน

2.1.4 นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางหรือความเรียง

2.2 ข้อมูลจากการสัมมนาการวิจัย ดำเนินการโดยนำข้อมูลจากการสัมมนาการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 มาสรุปโดยการวิเคราะห์เนื้อหาใน 5 ประเด็น โดยการพรรณนาวิเคราะห์ สรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นครูผู้สอน รองลงมาเป็นผู้บริหาร อยู่ในโรงเรียนขนาดกลาง รองลงมาอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ และมีประสบการณ์เคยทำวิจัยในชั้นเรียน รองลงมาไม่เคยทำวิจัย

2. ครูในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัย

ในชั้นเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับความต้องการสูง 3 ลำดับแรก คือ ด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน ด้านแหล่งความรู้สำหรับการค้นคว้า และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน เป็นดังนี้

ด้านสมรรถภาพในการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 7 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับความต้องการสูง 3 ลำดับแรก คือ ความรู้เกี่ยวกับสถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล ทักษะในการสร้างเครื่องมือการวิจัยและทักษะในการเขียนรายงานการวิจัย ตามลำดับ

ด้านการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับความต้องการสูง 3 ลำดับแรก คือ การเผยแพร่ผลงานวิจัยให้เป็นประโยชน์แก่ครูทั่วไป การหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และการออกแบบการวิจัย ตามลำดับ

ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 10 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ เรียงลำดับความต้องการสูง 3 ลำดับแรก คือ การให้ความช่วยเหลือด้านความขัดแย้งในโรงเรียน การให้ความช่วยเหลือจากครอบครัวและ การให้ความช่วยเหลือด้านสุขภาพ ตามลำดับ

ด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับความต้องการสูง 3 ลำดับแรก คือ ผู้วิจัยได้รับงบประมาณการทำวิจัยในชั้นเรียนจากแหล่งอื่น โรงเรียนจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนอย่าง ค่อนข้าง และการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัยในชั้นเรียนตามลำดับ

ด้านแหล่งค้นคว้าสำหรับการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านแหล่งความรู้สำหรับการค้นคว้าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับความต้องการสูง 3 ลำดับ คือ โรงเรียนรวบรวมบทคัดย่อ วิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยใหม่ๆ และทันสมัยไว้บริการครู โรงเรียนจัดให้มีศูนย์หรือสมาคมวิจัยในระดับโรงเรียน และมีศูนย์

สารสนเทศระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อบริการข่าวสารและอำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ

3. ครูที่มีสถานภาพต่างกัน และมีประสบการณ์การทำวิจัยต่างกันมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม ด้านสมรรถภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านงบประมาณในการทำวิจัยในชั้นเรียนและด้านแหล่งความรู้สำหรับการค้นคว้ามีความต้องการไม่แตกต่างกัน

4. ครูโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม และรายด้านทุกด้านสูงกว่าครูโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างครูโรงเรียนขนาดเล็กกับครูโรงเรียนขนาดกลาง

5. ผลการสัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอหนองเสือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ครูได้ให้แนวทางการดำเนินการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนมีประเด็นที่สำคัญดังนี้

ปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน มีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้ ครูยังมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยในเรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาและกำหนดประเด็นปัญหาการวิจัยในชั้นเรียน และการเลือกใช้สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ครูยังมีความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนน้อยในเรื่องการวางแผนการวิจัยในชั้นเรียน ครูยังมีการะงานมาก มีปัญหาด้านสุขภาพ และมีปัญหาด้านเศรษฐกิจ และครูต้องใช้งบประมาณส่วนตัวในการทำวิจัยจึงขาดแรงจูงใจและสถานศึกษามีเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิชาการ งานวิจัยน้อยไม่หลากหลาย เป็นต้น

แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหา มีประเด็นสำคัญ ดังนี้ จัดอบรมสัมมนา การวิจัยในชั้นเรียนในเชิงปฏิบัติจริงจากผู้เชี่ยวชาญ อย่างต่อเนื่อง จัดอบรม สัมมนา การวิจัยในชั้นเรียนในเชิงปฏิบัติจริงจากผู้เชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง ลดภาระงานของครูให้น้อยลง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างขวัญ กำลังใจและสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินการเพิ่มงบประมาณสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน และจัดหาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิชาการ งานวิจัยให้เพียงพอ หลากหลาย เป็นต้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีประเด็นที่ควรอภิปราย ดังนี้

1. ครูในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียน เคยผ่านการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่หน่วยงานต้นสังกัด สถาบันการศึกษา, หน่วยงานอื่น ๆ ได้จัดขึ้นทำให้ครูเกิดความมั่นใจว่าทำวิจัยได้และมีความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับหนึ่งแล้ว จึงอาจเป็นผลทำให้ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของพิทักษ์ศิลป์ สุโนภักดิ์ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ผลการศึกษา พบว่า สภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเทศบาลเมืองหนองคายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเทศบาลเมืองหนองคายอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการสูงสุด คือ การหาแหล่งความรู้ รองลงมาคือ การจัดสรรงบประมาณและการพัฒนาความรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่มีความต้องการสูง คือ ด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน ด้านแหล่งความรู้สำหรับการค้นคว้า และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน นั้นแสดงให้เห็นว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูยังมีความต้องการได้รับความช่วยเหลือด้านงบประมาณสนับสนุน เพื่อใช้ในการจัดทำเอกสาร สื่อ นวัตกรรมในการพัฒนาจากสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ครูมีความต้องการแหล่งค้นคว้าเอกสารงานวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สะดวก รวดเร็ว ใกล้สถานที่ทำงาน และยังมีความต้องการผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสายศิลป์ สายิน (2544 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ ผู้บริหารให้การสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนให้โอกาสบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนาวิชาการอย่างสม่ำเสมอ และผู้ร่วมงานให้ความร่วมมือปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ

2. ครูที่มีสถานภาพต่างกัน และมีประสบการณ์การทำงานวิจัยต่างกัน มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำงานวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม ด้านสมรรถภาพในการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาสูงกว่าผู้บริหาร ผู้ที่เคยมีประสบการณ์การทำงานวิจัยมีความต้องการพัฒนาสูงกว่าผู้ไม่เคยมีประสบการณ์ทำงานวิจัย ส่วนด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียนและค่านแหล่งความรู้สำหรับการค้นคว้า มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในด้านที่มีความแตกต่างครูมีความต้องการพัฒนาสูงกว่าผู้บริหาร ทั้งนี้เนื่องจากครูผู้สอนมีหน้าที่สอน และใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาผู้เรียน อีกทั้งการทำงานวิจัยเป็นมาตรฐานความรู้ของวิชาชีพครูตามที่คณะกรรมการคุรุสภา (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา. 2549 : 289-295) ได้กำหนด สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานความรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีการวิจัย รูปแบบการวิจัย การออกแบบการวิจัย กระบวนการวิจัย สถิติเพื่อการวิจัย การวิจัยในชั้นเรียน การฝึกปฏิบัติการวิจัย การนำเสนอผลงานวิจัย การค้นคว้า ศึกษางานวิจัยในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาการเสนอโครงการเพื่อทำวิจัย และกำหนดให้ครูต้องมีสมรรถนะทางการวิจัยในชั้นเรียน คือ ครูต้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูต้องสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนและพัฒนาผู้เรียน จึงอาจเป็นเหตุผลให้ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าผู้บริหาร ส่วนผู้ที่เคยมีประสบการณ์ทำงานวิจัยมีความต้องการพัฒนาสูงกว่าผู้ไม่เคยทำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูที่เคยทำวิจัยแล้วอาจเห็นข้อบกพร่อง จุดอ่อน จุดที่ควรแก้ไขของตนเอง ทั้งในด้านความรู้ ประสบการณ์ จึงมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพสูงกว่าผู้ไม่เคยมีประสบการณ์ทำงานวิจัย ส่วนในด้านที่ไม่มีความแตกต่างครูและผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ที่เคยมีประสบการณ์การทำงานวิจัยและไม่เคยทำ ต่างสอนอยู่ภายในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน ซึ่งมีบริบทต่าง ๆ มีแนวทางการพัฒนาภายในกลุ่มโรงเรียนใกล้เคียงกัน ซึ่งมีปัญหาด้านงบประมาณในการทำวิจัยและแหล่งค้นคว้าเหมือนกัน เพราะอยู่ห่างไกลจากแหล่งค้นคว้า เอกสารงานวิชาการจากสถาบันการศึกษาที่มีความพร้อมทางแหล่งค้นคว้า เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือผลงานทางวิชาการ ซึ่งอยู่ภายในตัวจังหวัด

3. ครูโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม และเป็นรายด้านทุกด้าน สูงกว่าครูโรงเรียนขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างครูโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งมีนักเรียนไม่เกิน 300 คนนั้น ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษายังขาดความพร้อมในด้านบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญให้คำแนะนำช่วยเหลือ ขาดงบประมาณในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งมีความพร้อมและได้รับการพัฒนาการทำวิจัยจากโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของพิทักษ์ศิลป์ สุโนภักดิ์ (2546 : บทคัดย่อ) พบว่า สภาพและความต้องการการทำวิจัยในชั้นเรียนของแต่ละโรงเรียนทั้ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 จากการสัมมนาการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าครูในกลุ่มยังต้องการได้รับการพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างความมั่นใจให้กับครูผู้สอน ให้มีขวัญกำลังใจ มีแรงจูงใจในการพัฒนาการวิจัย ให้การสนับสนุนงบประมาณ รวมทั้งให้คำปรึกษาชี้แนะ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งค้นคว้า แหล่งสืบค้น ประสานงานกับเครือข่าย เพื่อพัฒนาครูให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับที่ 2) แก้ไข พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 และมาตรา 30 กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” และในมาตรา 30 ยังกล่าวต่อไปอีกว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 13) อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพและมีคุณภาพมาตรฐานต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพของครูในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า ครู มีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัย

ในชั้นเรียนโดยรวมและรายคนอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องกระตุ้น สร้างความตระหนัก ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูเห็นความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนใช้การวิจัยในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล และเพื่อใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาวิชาชีพในการเลื่อนให้มีวิทยฐานะที่สูงขึ้นด้วย โดยการจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่เน้นการปฏิบัติ การแก้ไขปัญหา ระหว่างการดำเนินการวิจัย อย่างจริงจัง ฝึกปฏิบัติการสืบค้นจากแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ อันจะทำให้ครูสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเกิดความต่อเนื่องต่อไป

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัย

ในชั้นเรียนเรียงลำดับความต้องการ 3 อันดับแรก คือ ด้านงบประมาณในการวิจัยในชั้นเรียน ด้านแหล่งความรู้สำหรับการค้นคว้า และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้น โรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรร่วมกันสร้างเครือข่ายครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน จัดตั้งศูนย์วิจัยในชั้นเรียนระดับกลุ่มโรงเรียน ประสานความร่วมมือกับครูที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีวุฒิการศึกษาทางด้านการศึกษาเป็นที่ปรึกษาประจำศูนย์ อีกทั้งให้มีการแลกเปลี่ยนสื่อ นวัตกรรม เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ตลอดจนมีพัฒนาการจัดการความรู้ของโรงเรียนหรือกลุ่มโรงเรียนให้เป็นเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.3 ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม ด้านสมรรถภาพในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน และด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียนน้อยกว่าครูผู้สอน ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถให้ข้อเสนอแนะ ให้คำปรึกษา ให้การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล กับครูผู้สอนเกี่ยวกับการทำวิจัย

ในชั้นเรียนและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ และเพิ่มงบประมาณหรือขอสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุนต่าง ๆ ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรมที่จำเป็นตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

1.4 ผลจากการสัมมนาการวิจัยในชั้นเรียนสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสำคัญอย่างมากในการสร้างพลังขับเคลื่อนให้ครูสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องกำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างต่อเนื่อง เคร่งครัด โดยการสร้างเครือข่ายนิเทศในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อช่วยครูให้สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลให้ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ว่ามีสาเหตุมาจากปัจจัยใดบ้าง

2.2 ควรทำการศึกษาสังเคราะห์ผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ กลุ่มที่ 15 อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ว่ามีการจัดทำมากน้อยเพียงใด มีรูปแบบ มีลักษณะ คุณภาพของงานวิจัย มีนวัตกรรมที่ใช้เป็นอย่างไร

2.3 ควรทำการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ว่าควรมีรูปแบบ วิธีการ แนวทางในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างไร